

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerei
LRVkanceliarija@lrvt.lt

Finansų ministerijai
lina.kliukiene@finmin.lt
finmin@finmin.lt

kopija:
Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui ir nariams

2021-12-08, Kaunas

Dėl: Lietuvos Respublikos loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 4, 5 ir 6 straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-941(3)

Nacionalinė lošimų ir žaidimų verslo asociacija (toliau – NLŽVA), verslo asociacija, veikianti nuo 1994 metų, atstovaujanti riboto statymo ir laimėjimo B kategorijos lošimo automatų lošimų organizatorius, atsižvelgdama į Finansų ministerijos parengtą Vyriausybės nutarimo projektą Dėl Lietuvos Respublikos loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 4, 5 ir 6 straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 21¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto (toliau – LRV nutarimo projektas), teikia savo pastabas ir siūlymus.

LRV nutarimo projektu yra siūloma pritarti LR Seimo biudžeto ir finansų komiteto parengtam Lietuvos Respublikos loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 4, 5 ir 6 straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-941(3) (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo yra ženkliai didinami loterijų ir lošimų mokesčiai:

1. Organizuojant loterijas, loterijų ir lošimų mokesčio bazei siūloma taikyti **18** procentų mokesčio tarifą;
2. Organizuojant lošimus lošimo automatais, stalo lošimus, bingą, totalizatorių, lažybas ir nuotolinius lošimus, loterijų ir lošimų mokesčio bazei siūloma taikyti **20** procentų mokesčio tarifą.

NLŽVA, atstovaudama antžeminių riboto statymo ir laimėjimo B kategorijos lošimo automatų sektorių, nekvestionuoja loterijoms ir nuotoliniams lošimams mokesčių didinimo pagrindimo, nes kaip teigia Finansų ministerija, loterijų ir nuotolinių lošimų finansiniai duomenys rodo, kad jau ne pirmus metus būtent šių sektorių pajamos nuolat auga bei sudaro apie 90 % visų loterijų ir lošimų rūšių gautinų pajamų. Tuo pat metu loterijų organizatorių mokamo loterijų ir lošimų mokesčio tarifas nebuvo vertinamas ir keičiamas nuo loterijų organizavimo reglamentavimo pradžios, t. y. nuo 2004 metų. Tuo tarpu antžeminių ir ypač riboto statymo ir laimėjimo B kategorijos lošimo automatų sektoriui mokesčiai pirmą kartą 50 % buvo padidinti nuo 2009-01-01, antrą kartą nuo 2020-01-01 mokesčio tarifas vėl buvo padidintas 50 %, dabar jau trečią kartą lošimo mokesčių vėl siūloma didinti, situacijoje kai pastarojo sektoriaus pajamos nuolat smunka, ką akivaizdžiai iliustruoja Lošimų priežiūros tarnybos lošimų sektorių ataskaitų duomenys pateikti *Lentelės Nr. 1* formoje.

Šie faktiniai ir finansiniai loterijų ir nuotolinių lošimų sektorių augimo bei antžeminių lošimo rūšių nuosmukio rodikliai patvirtina mokestinės ir nediferencijuotos reguliacinės aplinkos netolygumus (netinkamų reguliacinių priemonių taikymą) bei Įstatymo projekto klaidingą mokesčių tarifų visoms lošimų rūšims (nuotoliniams ir antžeminiams) suvienodinimo tikslą ir didinimo mastą.

Lentelė Nr.1. Tradicinių (antžeminių) ir nuotolinių lošimų dalys Lietuvos rinkoje laikotarpyje nuo 2019-01-01 iki 2021-09-30

	2019, Eur	Rinkos dalis, %	2020, Eur	Rinkos dalis, %	2021 m. I-III ketv., Eur	Rinkos dalis, %
Tradiciniai (antžeminiai) lošimai	477 235 793 (iš kurių B kategorija 203 344 900)	43,4 (18,5)	288 563 670 (iš kurių B kategorija 125 872 525)	22 (9,6)	123 759 345 (iš kurių B kategorija 53 148 097)	9 (3,8)
Nuotoliniai lošimai	622 813 814	56,6	1 023 337 891	78	1 252 265 229	91

Faktiniai duomenys patvirtina, kad esamas Lietuvoje loterijų ir skirtingų azartinių lošimo rūšių reguliavimas ir apmokestinimas neatitinka diferencijuoto skirtingų lošimo rūšių reguliavimo gairių, o LRV nutarimo projektu siūlomas antžeminių ir nuotolinių lošimų apmokestinimo didinimas ir suvienodinimas dar labiau išbalansuos rinką, taip sukuriant vienai lošimų organizavimo rūšiai – nuotoliniams lošimams (kelioms bendrovėms) - dominuojančią padėtį (rinkos užvaldymo galimybę), kaip loterijose, kur 99 procentus rinkos valdo dvi bendrovės, per susijusius fizinius asmenis priklausančias vienai asmenų grupei¹.

Įstatymo projektu, kuriuo siūloma dar labiau didinti mokesstinę našlą tradiciniams (antžeminiams) lošimo rūšims, ypatingai riboto statymo ir laimėjimo B kategorijos lošimo automatų sektoriui, kuriame dirba per 1000 darbuotojų, visiškai neatsižvelgiama, į tai, jog:

1. nuo 2020-01-01 mokesčio tarifas jau buvo padidintas 50 procentų;
2. dėl Covid-19 veiklos ribojimų –2020-2021 m. laikotarpiu 9 mėnesius veikla nebuvo vykdoma, bendrovės patyrė milžiniškus nuostolius, antžeminių lošimų veikla tapo nuostolinga;
3. veiklos organizavimui nuomojama virš 200 nekilnojamojo turto objektų (virš 20 000 kv. m.), tačiau subsidijų veiklai ir dalinio patalpų nuomos mokesčio kompensavimo subsidijų karantino metu negauta;
4. buvo atliktos daugiamilijoninės investicijos B kategorijos lošimo automatų (virš 3000 vnt.) į vieningą kontrolės sistemą sujungimą;

¹ ¹ Iš viešai LPT skelbiamų duomenų matyti, jog 2020 metais keturių fizinių asmenų (Antanas ir Janina Muraškos bei Donatas ir Eglė Kazlauskai) kontroliuojamų loterijas organizuojančių bendrovių UAB „Olifėja“ ir UAB „Euloto“ pardavimo pajamos sudarė 79,4 ir 25,9 mln eurų, viso – 105,3 mln eurų. Tai sudarė 99,0% nuo 106,3 mln eurų – bendros Lietuvoje išplatintų loterijos bilietų apyvartos.

5. nėra atlikti reprezentatyvūs loterijų ir lošimų paplitimo tyrimai, ko pasėkoje būtų pateikti validūs duomenys, kurie taptų pagrindu teikti siūlomus mokesčių didinimo pokyčius;
6. nėra įvertinta ir pateikta siūlomų mokesčių didinimo pasekmių, tolimesniam verslo pagal atskirus lošimų sektorius organizavimui, analizė. Koncentruojamasi išimtinai į lošimų ir loterijų mokesčių didinimą, neįvertinus, jog į biudžetą lošimų ir loterijų organizatoriai ir kiti susiję (aptarnaujantys) subjektai moka ir kitus mokesčius, kurių apimtys sumažės dėl antžeminių lošimų rinkos susitraukimo, siekiant išlaikyti bendrovių likvidumą;
7. nėra įvertinta, jog siekiant minimizuoti neigiamas pasekmes vartotojui, lošimų rinka Lietuvoje yra diferencijuota į ribotų ir neribotų lošimų rūšių sektorius, priešingai nei Estijoje, Latvijoje ir Lenkijoje, kur eksploatuojami tik neriboto statymo ir laimėjimo įrenginiai. Riboto lošimo sektoriaus pajamos per įrenginį, per organizavimo vietą dėl įstatyme nustatytų techninių parametrų, tikslu apsaugoti vartotoją nuo didelių išlaidavimų, yra apribotos ir todėl negali būti prilygintos neriboto sektoriaus gautinoms pajamoms per įrenginį, per organizavimo vietą, juolab apmokestinti vienodu lošimo mokesčio tarifu:

Lentelė Nr.2. Tradicinių (antžeminių) lošimo rūšių pajamos Lietuvos rinkoje 2021 m. I-III ketv. laikotarpyje

Antžeminiai lošimo rūšys	2021 I-III ketv., Eur Vietų skaičius/įrenginių skaičius	Mėnesio pajamos per vieną lošimų organizavimo vietą	Mėnesio pajamos per vieną lošimo įrenginį
Stalo lošimai (neriboto lošimo įrenginiai)	16/69	34 435 eurų	7 985 eurų
A kategorijos lošimo automatai (neriboto lošimo įrenginiai)	16/517	27 565 eurų	853 eurų
B kategorijos lošimo automatai (riboto lošimo įrenginiai)	206/3296	4 633 eurų	289 eurų
Lažybos	127	1 946 eurų	-

Lentelėje Nr. 1 ir 2 pateikti lošimų rinkos pasiskirstymo ir lošimo rūšių vieno mėnesio pajamų duomenys (per vietą/per įrenginį), aiškiai iliustruoja, kad neproporcingai (nediferencijuotai) nustatytas lošimų mokesčio tarifas/dydis (net tarp antžeminių ribotų ir neribotų lošimų), o juolab jo suvienodinimas su nuotolinių lošimų apmokestinimo dydžiu, turės tiesioginę įtaką išimtinai riboto lošimo sektoriaus veiklos tęstinumui, kartu įvertinus epidemiologinės situacijos, susijusios su Covid-19

ribojimais artimiausiam laikotarpyje, pasekmes. Jau šiandien fiksuojama didelė darbuotojų stoka, padidėjusios infliacijos pasekmės nekilnojamojo turto nuomai, darbo užmokesčiui ir t.t.

NLŽVA nesutinka su Finansų ministerijos pozicija, jog – „*Dauguma lošimų organizatorių Lietuvoje vykdo tiek antžeminių, tiek nuotolinių lošimų veiklą, todėl iš esmės vyksta pajamų, gaunamų iš skirtingų lošimo segmentų, persiskirstymas subjekto viduje.*“ Minėtą išvadą paneigia Lošimų priežiūros tarnybos skelbiami azartinius lošimus organizuojančių bendrovių finansiniai duomenys (daugumos rodikliai yra neigiami)², iš kurių matosi, kad dalis bendrovių apamai neorganizuoja nuotolinių lošimų, kita dalis bendrovių iš nuotolinių lošimų gautinų pajamų jau nesugeba kompensuoti sąnaudų susijusių su patalpų nuoma bei mokėtiniu darbo užmokesčiu, o nuotolinių lošimų rinkoje dominuoja (85 % užima) vos 3 bendrovės, iš kurių tik vieną realiai vykdo antžeminius lošimus ir gali pilnai kompensuoti savo antžeminių lošimų organizavimo sąnaudas (nuostolius).

Darytina išvada, kad Įstatymo projektu kuriamos sąlygos pašalinti ribotų lošimų sektorių, o lošimų rinką užvaldyti socialiai pavojingiausioms neribotų statymų ir laimėjimų lošimų ir loterijų rūšims.

Vadovaujantis aukščiau išdėstytu, NLŽVA vardu Vyriausybės prašome, besitęsiančios pandemijos bei taikomų veiklos apribojimų akivaizdoje dar kartą įvertinti faktinę lošimų rinkos (ypač jau patyrusio ir patirsiančio didelį pajamų nuosmukį antžeminių ribotų lošimų sektoriaus) situaciją ir atsižvelgiant į atskiriems lošimo rūšims taikytino individualizuoto apmokestinimo principo, kurį taiko brandžios Europos valstybės, būtinumą svarstyti galimybę peržiūrėti Įstatymo projekte pateiktus antžeminių lošimų mokesčių tarifus sekančiai:

„5 straipsnis. Loterijų ir lošimų mokesčio tarifas

1. *Organizuojant loterijas, loterijų ir lošimų mokesčio bazei taikomas 18 procentų mokesčio tarifas.*
2. *Organizuojant nuotolinius lošimus, loterijų ir lošimų mokesčio bazei taikomas 20 procentų mokesčio tarifas.*
3. *Organizuojant lošimus A kategorijos lošimo automatais ir stalo lošimus loterijų ir lošimų mokesčio bazei taikomas 18 procentų mokesčio tarifas.*
4. *Organizuojant lošimus B kategorijos lošimo automatais, bingą, totalizatorių ir lažybas, loterijų ir lošimų mokesčio bazei taikomas 15 procentų mokesčio tarifas.“*

Pagarbiai

NLŽVA prezidentas

Evaldas Magelinskas

² <https://lpt.lrv.lt/lt/losimu-organizatoriai/veiklos-ataskaitos>